

Súd: Okresný súd Lučenec
Spisová značka: 10Csp/135/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6621204605
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 05. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Janka Gibaľová
ECLI: ECLI:SK:OSLC:2022:6621204605.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Lučenec sudkyňou JUDr. Jankou Gibaľovou v spore žalobcu: IT., zast.: Mgr. Jozef Mochňák, advokát, so sídlom T. G. Masaryka 14/A, 984 01 Lučenec proti žalovanému: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 35 807 598, o určenie neexistencie záložného práva, takto

rozhodol:

I. Súd u r č u j e, že záložné právo žalovaného na nehnuteľnostiach nachádzajúcich sa v katastrálnom území A., vedených Okresným úradom R. pre Okres: R., obec: A., k.ú.: A., na liste vlastníctva č. XX ako pozemky, parcely registra „E.“, parcelné číslo XXX záhrada o výmere XXX m², parcelné číslo XXX záhrada o výmere XXX m², parcelné číslo XXX vinica o výmere XXXX m², parcelné číslo XXX záhrada o výmere XXX m², parcelné číslo XXX vinica o výmere XXX m², parcelné číslo XXX záhrada o výmere XX m², parcelné číslo XXX vinica o výmere XXX m², spoluvlastnícky podiel žalobcu pod A. veľkosť podielu X/X neexistuje.

II. Súd u r č u j e, že záložné právo žalovaného na nehnuteľnostiach nachádzajúcich sa v katastrálnom území A., vedených Okresným úradom R. pre Okres: R., obec: A., k.ú.: A., na liste vlastníctva č. XXX ako pozemky, parcely registra „Z.“, parcelné číslo XXX/X orná pôda o výmere XXX m², parcelné číslo XXX/X orná pôda o výmere XX XXX . m², spoluvlastnícky podiel žalobcu pod A. veľkosť podielu XXX/XXXX neexistuje.

III. Súd u r č u j e, že záložné právo žalovaného na nehnuteľnosti nachádzajúcej sa v katastrálnom území A., vedenej Okresným úradom R. pre Okres: R., obec: A., k.ú.: A., na liste vlastníctva č. XXX ako pozemok, parcela registra „Z.“, parcelné číslo XXX lesný pozemok o výmere XXXXXX m² spoluvlastnícky podiel žalobcu pod A. veľkosť podielu XXX/XXXXXX neexistuje.

IV. Žalovaný j e p o v i n n ý nahradiť žalobcovi trovy konania v rozsahu 100 % do troch dní od právoplatnosti rozhodnutia, ktorým súd prvej inštancie rozhodne o ich výške.

odôvodnenie:

1. Žalobou doručenu tunajšiemu súdu dňa 19.11.2021 sa žalobca domáhal voči žalovanému určenia, že záložné právo žalovaného na nehnuteľnostiach žalobcu nachádzajúcich sa v katastrálnom území A., vedených na listoch vlastníctva č. XX, XXX a XXX neexistuje.

1.1. Zo žaloby vyplýva, že žalobca je podielovým spoluvlastníkom nehnuteľností

a) vedených na LV č. XX pre okres: R., obec: A., k.ú.: A. ako

- pozemok CKN parc. č. XXX záhrady o výmere XXX m²

- pozemok CKN parc. č. XXX záhrady o výmere XXX m²

- pozemok CKN parc. č. XXX vinice o výmere XXXX m²

- pozemok CKN parc. č. XXX záhrady o výmere XXX m²
- pozemok CKN parc. č. XXX vinice o výmere XXX m²
- pozemok CKN parc. č. XXX záhrady o výmere XX m²
- pozemok CKN parc. č. XXX vinice o výmere XXX m²

pod A. v spoluvlastníckom podiele X/X-ina,

b) vedených na LV č. XXX pre okres: R., obec: A., k.ú.: A. ako

- pozemok Z. parc. č. XXX/X. orná pôda o výmere XXX m²
- pozemok Z. parc. č. XXX/X orná pôda o výmere XX XXX m²

pod A. v spoluvlastníckom podiele XXX/XXXX-ín,

c) vedených na LV č. XXX pre okres: R., obec: A., k.ú.: A. ako

- pozemok Z. parc. č. XXX lesný pozemok o výmere XXXXXX m²

pod A. v spoluvlastníckom podiele XXX/XXXX-ín.

1.2. Všetky uvedené nehnuteľnosti nadobudol žalobca na základe uznesenia o dedičstve č. XXD/XXX/XXXX-XXX, Dnot XX/XXXX z 24.05.2021, D. po poručiteľovi Q., bytom RP. Na uvedených nehnuteľnostiach žalobcu sú na jednotlivých listoch vlastníctva ku dňu podania žaloby zapísané nasledovne farchy a poznámky:

a) na LV č. XX pre k.ú. A.- Poznámka: Oznámenie W. zo dňa 19.06.2017 o začatí výkonu záložného práva veriteľom: POHOVOSTĚ, s.r.o., Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 35 807 598 na podiel B1, na E. zapísané 23.06.2017-38/17

- Časť E. LV - Záložné právo v prospech POHOTOVOSTĚ, s.r.o., Račianska 42/A, 831 02 Bratislava, IČO: 35 807 598 č. M. z 19.01.2007 na podiel A.

b) na LV č. XXX pre k.ú. A., A.:

- Poznámka: Oznámenie W. o dňa 19.06.2017 o začatí výkonu záložného práva veriteľom: POHOVOSTĚ, s.r.o., Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 35 807 598 na podiel A., na Z., zapísané 23.06.2017-38/17

- Časť E. LV - Záložné právo v prospech POHOTOVOSTĚ, s.r.o., Račianska 42/A, 831 02 Bratislava, IČO: 35 807 598 č. M. z 19.01.2007 na podiel A.

c) na LV č. XXX pre k.ú. A., A.:

- Poznámka: Oznámenie W. zo dňa 19.06.2017 o začatí výkonu záložného práva veriteľom: POHOVOSTĚ, s.r.o., Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 35 807 598 na podiel A., na Z. zapísané 23.6.2017-38/17

- Časť E. LV - Záložné právo v prospech POHOTOVOSTĚ, s.r.o., Račianska 42/A, 831 02 Bratislava, IČO: 35 807 598 č. M. z 19.01.2007 na podiel XXX/XXXX-ín vlastníka pod A. na p.č. XXX-X/XX,XX/XX.

1.3. Vyššie uvedené záložné práva k jednotlivým nehnuteľnostiam boli zriadené na základe záložnej zmluvy uzavretej dňa 07.12.2006 medzi právnym predchodcom žalobcu - Q. ako záložcom a žalovaným ako záložným veriteľom. Záložné právo bolo zriadené za účelom zabezpečenia zaplatenia pohľadávok záložného veriteľa voči záložcovi, ktoré vznikli na základe zmluvy o úvere č. XXXXXXXX zo dňa 31.05.2006 uzavretej medzi záložným veriteľom na strane veriteľa a záložcom na strane dlžníka.

1.4. Podľa zmluvy o úvere č. XXXXXXXX zo dňa 31.05.2006 bol dlžníkovi (záložcovi) poskytnutý úver vo výške 98.400,- Eur (správne malo byť uvedené 98.400,- Sk - poznámka súdu), ktorý mal splatiť v lehotách a splátkach v zmysle predmetnej zmluvy o úvere. Z dôvodu omeškania dlžníka s platením dojednaných splátok úveru došlo zo strany žalovaného k zosplatneniu úveru k 07.08.2006. Vzhľadom na spotrebiteľský charakter zmluvy o úvere, došlo k premlčaniu pohľadávok žalovaného z tejto zmluvy o úvere (zabezpečených vyššie uvedenou záložnou zmluvou) dňa 07.08.2009.

1.5. Žalobca má za to, že uvedené záložné práva boli premlčané k 07.08.2009.

1.6. Žalobca listom zo dňa 23.09.2021 vyzval žalovaného k zabezpečeniu výmazu vyššie uvedených poznámok a záložných práv. Žalobca (správne malo byť uvedené žalovaný - poznámka súdu) na výzvu reagoval tak, že výmaz bude vykonaný až po úhrade vyššie dlhu zabezpečeného záložným právom. Následne listom zo dňa 25.10.2021 opätovne vyzval žalobca žalovaného prostredníctvom právneho zástupcu k zabezpečeniu výmazu vyššie uvedených poznámok a záložných práv najneskôr do 10.11.2021, nakoľko tieto záložné práva sa premlčali k 07.08.2021. Na uvedenú výzvu žalovaný nereagoval.

1.7. Vzhľadom k uvedenému postoju žalovaného a nemožnosti dosiahnutia súladu stavu zapísaného v katastri nehnuteľnosti so skutočným stavom bez súčinnosti žalovaného, resp. bez rozhodnutia súdu, pristúpil žalobca k podaniu tejto žaloby. Bez rozhodnutia súdu o neexistencii záložných práv žalovaného k vyššie uvedeným nehnuteľnostiam nie je možné vykonať výmaz týchto záložných práv v katastri nehnuteľnosti. O túto skutočnosť opiera žalobca naliehavý právny záujem na určení neexistencie záložných práv. Možnosť podania žaloby o určenie neexistencie záložného práva v dôsledku jeho premlčania vyplýva z rozsiahlej a konštantnej judikatúry. Žalobca aj v rámci tohto konania opätovne vzniesol námietku premlčania vyššie uvedených záložných práv.

1.8. V zmysle rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 41Co/80/2019 zo dňa 20.02.2020: „Záložné právo po vznesení námietky premlčania (dovolaní sa premlčania) zostáva v podobe naturálnej obligácie, jeho ďalšia existencia nemá žiaden zmysel, pretože je nerealizovateľné a možno sa úspešne domáhať určenia, že záložné právo k zálohu neexistuje, a na základe takéhoto rozhodnutia súdu je potom možné dosiahnuť výmaz záložného práva z katastra nehnuteľností aj proti vôli záložného veriteľa.“ V obdobnom duchu sa vyjadrili napríklad aj Okresný súd Pezinok v rozsudku sp. zn. 5C/257/2011 zo dňa 03.06.2013, či Okresný súd Humenné v rozsudku sp. zn. 6C/15/2013 zo dňa 13.06.2013. S poukazom na uvedené skutočnosti má žalobca za to, že záložné práva žalovaného k nehnuteľnostiam žalobcu v dôsledku ich premlčania neexistujú.

2. Žalovaný v písomnom vyjadrení doručenom súdu dňa 15.12.2021 žiadal žalobu ako celkom zjavne nedôvodnú zamietnuť a uviedol, že Q. uzatvoril so žalovaným dňa 31.05.2006 zmluvu o úvere č. XXXXXXXX, na základe, ktorej bol poskytnutý úver vo výške 50.000,- Sk, t.j. 1.659,70 Eur, ktorý sa žalobca zaviazal vrátiť späť spolu s príslušným poplatkom vo výške 48.400 Sk, t.j. 1.606,59 Eur, t. j. vrátiť späť celkom sumu vo výške 98.400,- Sk, t.j. 3.266,28 Eur v 12 mesačných splátkach po 8.200,- Sk, t.j. 272,19 Eur počnúc dňom 02.07.2006. Žalovaný má za to, že žalobca nepreukázal naliehavý právny záujem, ktorý je nevyhnutným predpokladom úspešnosti určovacej žaloby. Naliehavý právny záujem nie je v žalobe dostatočne preukázaný a strohé konštatovanie žalobcu „bez tohto určenia je moje právo žalobcu ohrozené a bez tohto určenia je moje právne postavenie neistým“ je bezpredmetné. Naliehavý právny záujem nemôže byť založený len na subjektívnom pocity žalobcu, že uzavreté zmluvy sú pre neho nevýhodné. V zmysle ustálenej judikatúry najvyšších súdnych autorít určovacia žaloba nie je opodstatnená najmä v prípadoch, keď možno podať žalobu na plnenie. „Určovacia žaloba má preventívny charakter, bude opodstatnená najmä v prípadoch, keď k porušeniu práva ešte nedošlo. Len čo je porušenie subjektívneho práva dokonané, možno spravidla žalovať priamo na plnenie, reparáciu škodlivých právnych následkov zo strany žalovaného. Preto v takýchto prípadoch nebude daný naliehavý právny záujem na určovacej žalobe.“ (z rozsudku Krajského súdu v Trnave sp. zn.: 11Co/173/2013 z 21.05.2014).

2.1. Žalovaný má za to, že v danom prípade nie je daný stav objektívnej právnej neistoty, pretože v katastri je už zriadené záložné právo v prospech žalovaného a p. H. jeho zriadenie nenamietal v katastrálnom konaní. P. H. taktiež mohol predísť zriadeniu záložného práva tým, že by si svoje povinnosti vyplývajúce zo zmlúv plnil riadne a včas. Ak je však žaloba pre nedostatok naliehavého právneho záujmu procesne neprípustná, je vylúčené ďalej sa zaoberať žalobou vo veci samej (mutatis mutandis porovnaj rozhodnutia NS SR sp. zn. 1 Cdo 26/07, 2 Cdo 231/07, 1 Cdo 91/2006). Právny záujem žalobcu na žiadanom určení pritom musí byť podľa požiadavky zákona dokonca kvalifikovaný, t.j. naliehavý. Je pritom zrejmé, že naliehavý právny záujem môže byť iba na takom určení, ktoré je právne významné, určité, vykonateľné, a vytvárajúce tak pevný základ právneho vzťahu, resp. spôsobilé riešiť právne spory medzi účastníkmi v čase vyhlásenia rozsudku, a zároveň odstránenie stavu ohrozenia, resp. neistoty nie je možné dosiahnuť iným vhodným spôsobom. Inými slovami, podmienkou procesnej prípustnosti určovacej žaloby podľa § 137 písm. c) CSP je existencia naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení, ktorý sa viaže na konkrétny určovací petit a súvisí s otázkou, či tento petit zodpovedá povahe a obsahu príslušného právneho vzťahu, a či sa rozhodnutím podľa daného určovacieho petitu dosiahne odstránenie spornosti práv a neistoty v právnych vzťahoch. Naliehavý právny záujem teda vyplýva spravidla z toho, že právne postavenie žalobcu je bez tohto určenia ohrozené alebo neisté, odstránenie stavu objektívnej právnej neistoty medzi žalobcom a žalovaným, ktorý je ohrozením žalobcovho právneho postavenia, nemožno dosiahnuť iným vhodným spôsobom, a potreba tohto určenia je zároveň naliehavá, čo okrem časového akcentu súvisí aj s otázkou vhodnosti a správnosti žalobcom zvoleného petitu, t.j. či tento petit zodpovedá povahe a obsahu príslušného

právneho vzťahu, a či sa rozhodnutím podľa daného určovacieho petitu dosiahne odstránenie spornosti práv a neistoty v právnych vzťahoch, resp. či požadované určenie je spôsobilé riešiť právne spory medzi stranami v čase vyhlásenia rozsudku. Účelom tejto podmienky je totiž zabrániť rozmnožovaniu zbytočných sporov (ktorých spornosť možno odstrániť či napraviť inak), alebo sporov bez praktického (konečného) významu pre ich účastníkov.

2.2. Záver súdu o (ne)existencii naliehavého právneho záujmu navrhovateľa predpokladá posúdenie, či podaný určovací návrh je vhodným (správne zvoleným a prípustným) procesným nástrojom ochrany jeho práva alebo návrhom, ktorý spornosť neodstraňuje a len zbytočne vyvoláva konanie, po ktorom bude musieť aj tak nasledovať ešte iné konanie (uznesenie NS SR zo dňa 20.10.2010, sp. zn. 4 Cdo 136/2009).

2.3. Okrem nedostatku naliehavej potreby osobitného určovania neexistencie práva na výkon záložného práva v užšom slova zmysle žalovaný má za to to, že v danom prípade žalobca požaduje určenie neexistencie práva len vo vzťahu k časti právneho vzťahu založeného zmluvou so žalovaným, avšak požadované určenie sa nijako nedotýka určenia a vyjasnenia ďalšieho obsahu právneho vzťahu (súvisiaceho, vzhľadom na zmluvu, s právom žalovaného na vrátenie istiny, eventuálne s právom žalovaného na zaplatenie prípadných zákonných úrokov z omeškania), teda požadované určenie nie je spôsobilé vyriešiť celý komplex právnych vzťahov so žalovaným, neurčuje jeho pevný právny rámec a nevyučuje tak ďalšie právne spory v budúcnosti.

2.4. V neposlednom rade treba uviesť, že z hľadiska výkladu právneho úkonu je v zmysle judikatúry ústavného súdu potrebné uprednostniť výklad zachovávajúci platnosť právneho úkonu, a nie výklad, ktorý platnosť právneho úkonu popiera. Úmyslom zmluvných strán každej zmluvy je totiž uzavrieť platnú zmluvu a tento úmysel je potrebné pri výklade právneho úkonu chrániť. Podľa Rozsudku Krajského súdu v Žiline sp. zn. 9Co/343/2013 „Nedostatok vážnosti prejavu vôle je daný tým, že sa zdanlivo prejavuje vôľa, ktorá v skutočnosti neexistuje a ak by aj existovala, tak v inej kvalite, než to ukazuje jej prejav. K takýmto prejavom vôle patria predovšetkým úkony urobené pri hre, zo žartu a podobne. Dôkazné bremeno, pokiaľ ide o nedostatok vážnosti prejavu vôle, zaťažuje toho, kto konal bez tohto predpokladu platnosti právneho úkonu.“. Pán Ferenc svoju vôľu uzavrieť zmluvy potvrdil svojím podpisom na zmluvách. Skutočnosť, že žalobca dodatočne usúdil, že zmluvy sú pre neho subjektívne nevýhodná, ešte nezakladá absolútnu neplatnosť právneho úkonu a nemožno ju kvalifikovať ako nedostatok vážnosti vôle. Žalovaný má za to, že uzavretie zmlúv a zmlúv o zriadení záložného práva nemalo v žiadnom prípade za následok nezákonné postihnutie jeho majetku a vlastníctva. Pán Ferenc si bol vedomý svojich záväzkov vyplývajúcich zo zmlúv a napriek tomu splátky nehradil riadne a včas.

2.5. Vážnosť vôle nie je možné zamieňať s ľahkovážnosťou spotrebiteľa. Súdny dvor Európskej únie zadefinoval priemerného spotrebiteľa ako „v rozumnej miere pozorného a opatrného, bez nariadenia znaleckého posudku, či prieskumu verejnej mienky spotrebiteľov“ (z Rozsudku SDEÚ zo dňa 16.07.1998, sp. zn.: Gut Springenheide GmbH, Rudolf Tusky v. Oberkreisdirektor des Kreises Steinfurt - Amt für Lebensmittelüberwachung). V zmysle judikatúry Súdneho dvora Európskej únie bola táto definícia prenesená aj do sekundárneho práva Európskej únie, konkrétne do Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2005/29/ES z 11. mája 2005, kde v bode 18. preambuly je stanovené, že „v súlade so zásadou proporcionality a z dôvodu umožnenia účinného uplatňovania zamýšľanej ochrany vzala táto smernica za kritérium priemerného spotrebiteľa, ktorý je v rozumnej miere dobre informovaný, vnímavý a obozretný, pri zohľadnení sociálnych, kultúrnych a jazykových faktorov“. V dôsledku uvedenej definície nemožno hovoriť o nedostatku vážnosti vôle na strane žalobcu, ktorý bol pri uzavieraní záložnej zmluvy dobre informovaný, avšak ľahostajný. Uvedenému konaniu nemožno poskytnúť právnu ochranu určením absolútnej neplatnosti záložnej zmluvy.

2.6. Nedostatok opatrnosti spotrebiteľa taktiež nespôsobuje absolútnu neplatnosť právneho úkonu. Žalovaný poukazuje aj na Rozsudok Súdneho dvora zo dňa 12.01.2006, sp. zn.: C-361/04, vo veci Claude Ruiz - Picasso a ďalší v. OHIM, podľa ktorého „priemerný spotrebiteľ vykazuje najvyšší stupeň pozornosti vo chvíli, keď si pripravuje a realizuje svoj výber medzi rôznymi výrobkami dotknutej kategórie.“

2.7. Ustanovenie § 137 CSP uvádza jednotlivé druhy žalôb demonštratívne. Iná súkromnoprávna žaloba, teda v ust. § 137 CSP neuvedená, je prípustná, ale iba za predpokladu, že osobitný petít vyplýva z

hmotného práva. Inými slovami hmotné právo musí založiť oprávnenie súdu rozhodnúť tak, že výrok rozhodnutia neznie ani na splnenie povinnosti, ani na deklaratórne určenie (ne)existencie práva, či právnej skutočnosti. Na identifikáciu, či ide tzv. inú, v § 137 nepomenovanú súkromnoprávnú žalobu, je rozlišovacím kritériom žalobný návrh (petit neuvedený v § 137) a zároveň aj právny dôvod tvrdeného práva (napr. žaloba o zrušenie rozhodcovského rozsudku, žaloba na zrušenie alebo obmedzenie vecného bremena, žaloba jedného z manželov o zrušenie bezpodielového spoluvlastníctva manželov atď.). Význam ustanovenia § 137 nie je len deskriptívny (vymenovanie niektorých druhov žalôb), ale predovšetkým normatívny. Jeho normatívny význam spočíva v tom, že vymedzuje podmienky prípustnosti pre niektoré druhy žalôb.

2.8. Žaloby na usporiadanie práv a povinností identifikujeme na základe ich právneho dôvodu. Žalovaný má za to, že z hmotného práva musí vyplývať, že súd má oprávnenie rozhodnúť, že existujúci právny vzťah medzi stranami modifikuje, mení jeho obsah. Žalovaný má za to, že žaloba doručená súdu, ktorou sa žalobca domáhal určenia neexistencie záložného práva, nemá povahu žiadnej zo žalôb uvedených v ustanovení § 137 CSP (ktoré vymedzuje pozitívneprávne členenie súkromnoprávných žalôb) a oprávnenie súdu rozhodnúť o predmetnej žalobe nie je založené ani ustanoveniami hmotného práva. „Platná právna úprava rozlišuje zriadenie záložného práva a jeho vznik. Ide o dve právne skutočnosti. Zriadením záložného práva rozumieme na základe zákonom ustanovenej právnej skutočnosti takého právneho stavu, ktorý následne umožňuje vznik záložného práva, ale nevyvoláva tie isté právne účinky ako vznik záložného práva.“

2.9. Žalovaný žiadal súd, aby v prejednávanej veci posudzoval procesnú prípustnosť žaloby s poukazom na ust. § 137 písm. d) CSP. Vychádzajúc zo znenia ust. § 137 písm. d) CSP je možné konštatovať, že CSP v zásade nepripúšťa určovacie žaloby o určenie právnej skutočnosti s výnimkou žalôb za podmienky, že to vyplýva z osobitného právneho predpisu. Osobitným právnym predpisom, t. j. výnimka žalôb o určenie právnej skutočnosti, je Zákonník práce (žaloba o určenie neplatnosti skončenia pracovného pomeru, podľa ust. § 77), zákon o dobrovoľných dražbách (žaloba o neplatnosť dražieb podľa ust. § 21 ods. 2), Občiansky zákonník (žaloba o neplatnosť výpovede nájmu bytu podľa ust. 711 ods. 6). Pre tieto výnimky (podľa ust. § 137 písm. d) CSP) je spoločné, že priamo osobitný právny predpis, resp. právna norma vo svojej dikcii priznáva oprávnenej osobe domáhať sa na súde určenia tejto právnej skutočnosti.

2.10. Žalovaný má za to, že v danom prípade žalobca, ktorý by sa domáhal neplatnosti záložnej zmluvy a následne určenia, že žalovaný nemá právo domáhať sa výkonu záložného práva, domáhal sa určenia právnej skutočnosti a nie určenia, či tu právo je alebo nie je. Zmluvy a iné právne úkony, ich existencia, platnosť, resp. neplatnosť sú právnymi skutočnosťami (§ 2 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Určenie existencie právnej skutočnosti (napr. že právny úkon je neplatný) odporuje vo svojej podstate zásade, že súd má určiť aktuálny právny stav. Takéto určenie právnej skutočnosti podľa citovaného § 137 písm. d) CSP je možné len vtedy, ak to vyplýva z osobitného právneho predpisu. Právny úkon (v danom prípade dohoda ako viacstranný právny úkon) je právnou skutočnosťou, s ktorou objektívne právo spája vznik, zmenu a zánik (rovnako aj zrušenie) práv a povinností. Z toho vyplýva, že pre účely ust. § 137 CSP je potrebné vnímať žalobu o určenie platnosti (neplatnosti) právneho úkonu ako žalobu o určenie právnej skutočnosti. Nová právna úprava CSP pripúšťa žalobu na určenie právnej skutočnosti iba za predpokladu, že tak vyplýva z právneho predpisu (najmä z hmotného práva).

2.11. Záložné právo k nehnuteľnostiam vzniká zápisom do katastra nehnuteľností po tom, čo rozhodnutie príslušného okresného úradu, katastrálneho odboru o povolení vkladu záložného práva do katastra nehnuteľností nadobudne právoplatnosť. Katastrálne konanie o zápise vlastníckych a iných práv (aj záložného práva) upravuje zákon č. 162/1995 Z. z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam (ďalej len „Katastrálny zákon“). Záložné právo k nehnuteľnostiam sa zapisuje vkladom, ktorý má právotvorné účinky a súčasne ide o úkon okresného úradu, katastrálneho odboru. Okresný úrad je miestnym orgánom štátnej správy a súčasne orgánom verejnej správy.

2.12. Podľa ust. § 2 CSP „podľa tohto zákona sa postupuje, ak je daná právomoc súdu, pokiaľ Civilný mimosporový poriadok, Správny súdny poriadok alebo iný zákon neustanovuje inak.“ Žalovaný má za to, že ust. § 2 ods. 2 zákona č. 162/2015 Z. z. Správneho súdneho poriadku vylučuje pôsobnosť CSP v predmetnom konaní. Uvedené spôsobuje, že žaloba (aj po jej zmene) je celkom zjavne nedôvodná.

2.13. Podľa ust. § 31 ods. 1 Katastrálneho zákona: „Okresný úrad preskúma zmluvu z hľadiska, či obsahuje podstatné náležitosti zmluvy, či je úkon urobený v predpísanej forme, či je prevodca oprávnený nakladať s nehnuteľnosťou, či sú prejavy vôle dostatočne určité a zrozumiteľné, či zmluvná voľnosť alebo právo nakladať s nehnuteľnosťou nie sú obmedzené, či zmluva neodporuje zákonu, či zákon neobchádza a či sa neprieči dobrým mravom. Pri rozhodovaní o vklade prihliada okresný úrad aj na skutkové a právne skutočnosti, ktoré by mohli mať vplyv na povolenie vkladu.“ Vzhľadom na uvedené je príslušný Okresný úrad, katastrálny odbor oprávnený a z úradnej povinnosti súčasne povinný skúmať či žalobca prostredníctvom právneho zástupcu mohol nakladať s nehnuteľnosťou.

2.14. Žalobca vo svojom vyjadrení poukazuje na skutočnosť, že mu patrí postavenie spotrebiteľa, od čoho odvodzuje aj skutočnosť, že záložná zmluva uzatvorená ako prostriedok zabezpečenia veriteľovej pohľadávky je neplatná. Žalovaný sa nestotožňuje s tvrdeniami žalobcu a má za to, že zmluva sa riadi ust. § 497 a nasl. zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej len „Obchodný zákonník“). V zmysle ust. § 261 ods. 6 písm. d) Obchodného zákonníka sa záväzkové vzťahy zo zmluvy o úvere bez ohľadu na povahu účastníkov spravujú ustanoveniami Obchodného zákonníka. Žalovaný má za to, že skutočnosť, že zmluva má povahu formulárovej (adhéznej) zmluvy, ešte samo o sebe nevytvára predpoklad, že zmluvu je potrebné posudzovať ako spotrebiteľskú. Pod pojmom formulárová zmluva je potrebné rozumieť zmluvu, ktorú používa dodávateľ, resp. podnikateľ v dvoch a viacerých prípadoch a zväčša je vopred pripravená. Uvedený postup je súčasťou bežnej podnikateľskej praxe a má za účel zjednodušiť kontraktačný proces, a to aj pri uzavieraní zmlúv medzi podnikateľmi navzájom. Z uvedeného vyplýva, že formulárová zmluva môže byť právnym dôvodom vzniku absolútneho obchodu (zmluvy o úvere). V prípade postavenia žalovaného je treba akcentovať jeho dobrú vieru, s ktorou do právneho vzťahu so žalobcom vstupoval. Argumentácia oprávneného v tomto smere je v plnom súlade s judikatúrou Európskeho súdneho dvora v oblasti práva na ochranu spotrebiteľa. Pri výklade pojmu spotrebiteľ je potrebné chrániť dobrú vieru druhej strany. Ak dodávateľ koná v dobrej viere, že druhá strana nie je spotrebiteľ, nemôže sa táto osoba dovolávať toho, že mala postavenie spotrebiteľa (ESD, C-464/01, vo veci Johann Gruber proti Bay Wa AG publikovaný o.i. v Švestka, J., Spáčil, J., Škárová, M., Hulmák, M. a kol. Občanský zákoník I. § 1 až 459. Komentár. 2. vydání. Praha : C. H. Beck, 2009, s. 468 - 469). Obdobne, pokiaľ spotrebiteľ predstiera, že je podnikateľom (alebo v tomto smere uvedie dodávateľa do omylu; per analogiam zamestnancom), je treba takúto obligáciu charakterizovať ako obchod, a nie spotrebiteľský záväzok, pretože je potrebné chrániť dodávateľovu dobrú vieru, pretože dobrá vieru je všeobecným princípom zmluvného práva (Bundesgerichtshof, SRN, 22.12.2004, VIII ZR 91/04 publikovaný o.i. v Eliáš, K. a kol.: Občanský zákoník. Velký akademický komentář. 1.svazek. § 1 - 487. Praha, Linde 2008, s. 324; Selucká, M. Ochrana spotřebitele v soukromém právu. 1. vydání. Praha : C. H. Beck 2008, s. 54).

2.15. Jednou zo špecifických zásad obchodného práva je zásada profesionality, ktorá bola imanentne obsiahnutá aj v Obchodnom zákonníku. Typicky sa uplatňuje v obchodných záväzkových vzťahoch, vzhľadom ku komplexnosti súkromnoprávnej úpravy. V slovenskom právnom prostredí má zásada profesionality významnú úlohu a býva tiež spojovaná so zásadou minimalizácie zásahov do zmluvnej voľnosti. Vzťah profesionality a poctivosti v obchodných stykoch je možné vyjadriť nasledovne: „poctivosť v obchode nepředpokládá jen trpné naplňování staré právní zásady neminem laedere, ale naopak vyžaduje aktivní a profesionální výkon.“ Dôsledkom uvedeného je, že v prípade súdneho sporu sa sudca nemusí zaoberať otázkou, či podnikateľ určité pravidlá poznal, ale naopak vychádza sa zo zásady, podľa ktorej neznalosť zákona neospravedlňuje. Formálne teda nemožno hovoriť o prítomnosti slabšej strany.

2.16. Pre právnu úpravu katastra nehnuteľností je charakteristická zásada intabulácie, zásada verejnosti, zásada voľnosti, zásada legality atď., v dôsledku čoho nemožno mať pochybnosti o vedomosti žalobcu, že na nehnuteľnosti patriacej do jeho vlastníctva bolo zriadené záložné právo. Žalovaný ďalej poukázal na skutočnosť, že odosielať pánovi H. upomienky a výzvy na úhradu dlžnej sumy, čo ignoroval.

2.17. Pre právnu úpravu katastra nehnuteľností je charakteristická zásada intabulácie, zásada verejnosti, zásada voľnosti, zásada legality atď., v dôsledku čoho nemožno mať pochybnosti o vedomosti žalobcu, že na nehnuteľnosti patriacej do jeho vlastníctva bolo zriadené záložné právo. Žalovaný tiež poukázal na skutočnosť, že odosielať pánovi H. upomienky a výzvy na úhradu dlžnej sumy, čo ignoroval.

2.18. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti žalovaný považuje žalobu o určenie, neexistencie záložného práva za neprípustnú bez preukázaného naliehavého právneho záujmu. Žalovaný má ďalej

za to, že CSP nezakladá právomoc civilného súdu rozhodovať o žalobcom uplatnenom nároku, a preto žiadal, aby súd žalobu zamietol.

3. V písomnom vyjadrení zo dňa 18.02.2022 žalobca k tvrdeniu žalovaného, že nepreukázal naliehavý právny záujem, ktorý je nevyhnutným predpokladom úspešnosti určovacej žaloby, a že naliehavý právny záujem nie je v žalobe dostatočne preukázaný, uviedol, že otázkou naliehavého právneho záujmu pri podaní obdobnej žaloby sa zaoberal Krajský súd v Banskej Bystrici v rozsudku sp. zn. 41Co/80/2019 zo dňa 20.02.2020, na ktorý v žalobe poukázal (bod 39 odôvodnenia rozsudku). S poukazom na uvedené má za to, že naliehavý právny záujem na určení neexistencie záložného práva je daný, nakoľko žalobca je v dôsledku existencie zápisu premlčaného záložného práva a existencie zápisu začiatku výkonu záložného práva v právnej neistote ďalších úkonov smerujúcich k výkonu premlčaného záložného práva. Nevyhovením žalobe by nepochybne mohlo dôjsť k zmene právneho postavenia žalobcu.

3.1. Žalovaný sa v podanom vyjadrení zaoberá otázkou platnosti resp. neplatnosti Zmluvy o úvere č. XXXXXXXX zo dňa 31.05.2006 uzavretej medzi záložným veriteľom na strane veriteľa a záložcom na strane dlžníka. Žalobca sa v podanej žalobe vôbec nevyjadroval k otázke platnosti resp. neplatnosti tejto zmluvy. Žalobca v podanej žalobe poukázal na premlčanie práv žalovaného z tejto zmluvy o úvere, pričom v dôsledku tohto premlčania (zabezpečeného práva) došlo aj k premlčaniu záložného práva k nehnuteľnostiam ako zabezpečujúceho práva. Je pritom nesporné, že Zmluva o úvere č. XXXXXXXX zo dňa 31.05.2006 je zmluvou spotrebiteľskou, preto sa súd musí zaoberať otázkou jej platnosti ako celku resp. jednotlivých jej dojednaní ex offa. V rámci exekučného konania vedeného na Okresnom súde Lučenec pod sp. zn. 22Er/1459/2007 bola pritom konštatovaná existencia neprijateľných zmluvných podmienok v predmetnej zmluve, pričom tento záver bol potvrdený aj uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 2CoE/126/2013 zo dňa 27.03.2013.

3.2. Pokiaľ ide o žalovaným namietanú právomoc okresného súdu rozhodovať o podanej žalobe, právomoc súdu je daná podľa § 3 CSP podľa ktorého „súdy prejednávajú a rozhodujú súkromnoprávne spory a iné súkromnoprávne veci, ak ich podľa zákona neprejednávajú a nerozhodujú iné orgány.“. V danom prípade právomoc iných orgánov ako súdov daná nie je, preto rozhodnutie o tomto súkromnoprávnom spore patrí do právomoci súdov.

3.3. Žalobca má za to, že záložné práva žalovaného k nehnuteľnostiam žalobcu v dôsledku ich premlčania neexistujú.

4. Vo veci sa uskutočnili dve pojednávania, dňa 23.02.2022 a 25.05.2022.

5. Na pojednávaní dňa 23.02.2022 žalobca trval na podanej žalobe a zároveň uviedol, že zrejme nedopatrením nebola zaslaná súdu záložná zmluva a v petite žalobného nároku nebola uvedená na LV č. XX, pozemok E., parcela č. XXX - záhrady o výmere XXX, preto zmenil žalobný návrh, v ktorom súčasne opravil chybu v písaní.

6. Žalovaný sa na pojednávanie nedostavil, pričom svoju neúčasť ospravedlnil a súhlasil, aby sa pojednávanie uskutočnilo v jeho neprítomnosti. Preto súd vec prejednal v neprítomnosti žalovaného podľa § 180 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“).

7. Písomným podaním zo dňa 23.02.2022 žalobca doručil súdu aj v písomnej podobe návrh na pripustenie zmeny žaloby prednesený na pojednávaní.

8. Okresný súd Lučenec uznesením č.k. 10Csp/135/2021-87 zo dňa 21.03.2022, právoplatným dňa 22.03.2022, pripustil zmenu žaloby v tomto znení:

„Súd určuje, že záložné právo žalovaného na nehnuteľnostiach nachádzajúcich sa v katastrálnom území A., vedených Okresným úradom R. pre Okres: R., obec: A., k.ú.: A., na liste vlastníctva č. XX ako pozemky, parcely registra „m“, parcelné číslo XXX záhrada o výmere XXX m², parcelné číslo XXX záhrada o výmere XXX m², parcelné číslo XXX vinica o výmere XXX m², parcelné číslo XXX záhrada o výmere XXX m², parcelné číslo XXX vinica o výmere XXX m², parcelné číslo XXX záhrada o výmere XX m², parcelné číslo XXX vinica o výmere XXX m², spoluvlastnícky podiel žalobcu pod A. veľkosť podielu X/X neexistuje.

Súd určuje, že záložné právo žalovaného na nehnuteľnostiach nachádzajúcich sa v katastrálnom území A., vedených Okresným úradom R. pre Okres: R., obec: A., k.ú.: A., na liste vlastníctva č. XXX ako pozemky, parcely registra „m“, parcelné číslo XXX/X. orná pôda o výmere XXX m², parcelné číslo XXX/X. orná pôda o výmere XX XXX. m², spoluvlastnícky podiel žalobcu pod A. veľkosť podielu XXX/XXXX . neexistuje.

Súd určuje, že záložné právo žalovaného na nehnuteľnosti nachádzajúcej sa v katastrálnom území A., vedenej Okresným úradom R. pre Okres: R., obec: A., k.ú.: A., na liste vlastníctva č. XXX ako pozemok, parcela registra „Z“, parcelné číslo XXX lesný pozemok o výmere XXXXXX m² spoluvlastnícky podiel žalobcu pod A. veľkosť podielu XXX/XXXXX neexistuje

Súd priznáva žalobcovi náhradu trov konania v rozsahu 100 %.“.

9. Na pojednávaní dňa 25.05.2022 trval žalobca na podanej žalobe, ktorej žiadal ako dôvodne podanej vyhovieť. Žalovaný sa pojednávania nezúčastnil, pričom svoju neúčasť ospravedlnil a súhlasil, aby sa pojednávanie uskutočnilo v jeho neprítomnosti.

10. Súd po oboznámení sa so žalobou, zmenou žaloby, písomnými vyjadreniami strán sporu a pripojenými listinnými dôkazmi zistil tento skutkový stav:

11. Právny predchodca žalobcu Q. ako dlžník uzatvoril so žalovaným ako veriteľom dňa 31.05.2006 zmluvu o úvere podľa § 497 a nasl. Obchodného zákonníka, ktorou sa veriteľ zaviazal poskytnúť dlžníkovi úver v sume 50.000,- Sk (1.659,70 Eur) a dlžník sa zaviazal zaplatiť veriteľovi túto sumu zvýšenú o príslušný poplatok vo výške 48.400,- Sk (1.606,59 Eur), t.j. celkovo zaplatí čiastku 98.400,- Sk (3.266,28 Eur) v 12 mesačných splátkach po 8.200,- Sk (272,19 Eur) počnúc dňom 02.07.2006. Peňažná hotovosť bola prevzatá dňa 31.05.2006.

12. Dňa 07.12.2006 bola medzi záložným veriteľom (žalovaným) POHOTOVOSŤ, s.r.o. a záložcom Q. uzatvorená Záložná zmluva podľa § 151b a nasl. Občianskeho zákonníka. Zo zmluvy vyplýva, že záložca je podielovým spoluvlastníkom nehnuteľnosti vo veľkosti spoluvlastníckeho podielu X/XX zapísanej na LV č. XX pre k.ú. A., vo veľkosti spoluvlastníckeho podielu XXX/XXXXX . zapísanej na LV č. XXX pre k.ú. A. a vo veľkosti spoluvlastníckeho podielu XXX/XXXX zapísanej na LV č. XXX pre k.ú. A.. Zmluvné strany sa v zmluve dohodli na zriadení záložného práva k spoluvlastníckym podielom na nehnuteľnostiach záložcu v prospech záložného veriteľa, na zabezpečenie všetkých pohľadávok záložného veriteľa voči záložcovi, ktoré vznikli a vzniknú na základe Zmluvy o úvere č. XXXXXXXX zo dňa 31.05.2006.

13. Na tunajšom súde bolo vedené pod sp. zn. 17C/170/2016 konanie žalobcu POHOTOVOST, s.r.o. proti žalovanému Q. zaplatenie 3.266,28 Eur s prísl. titulom zmluvy o úvere č. XXXXXXXX zo dňa 31.05.2006. Zo žaloby v predmetnej veci vyplýva, že dlžník svoj záväzok neplnil riadne a včas, čím porušil dojednania zmluvy o úvere a stratil výhodu splátok a dňa 07.08.2006 sa stal dlh splatným. Rozsudkom Okresného súdu Lučenec č.k. 17C/170/2016-92 zo dňa 22.08.2017 v spojení s opravným uznesením č.k. 17C/170/2016-103 zo dňa 03.10.2017 a rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici č.k. 16Co/433/2017-137 zo dňa 19.04.2018 bola žaloba žalobcu zamietnutá. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 05.06.2018. Z odôvodnenia rozsudku odvolacieho súdu vyplýva, že v prejednávacom prípade si žalobca uplatňoval v konaní náhradu škody v dôsledku protiprávneho konania žalovaného, ku ktorému malo dôjsť tým, že sa dopustil trestného činu úverového podvodu. Z obsahu spisu je nesporné, že rozsudkom Okresného súdu Lučenec č.k. 3T 178/ 2007-57 zo dňa 13.09.2007 bol žalovaný uznaný vinným zo spáchania trestného činu úverového podvodu podľa § 222 ods. 1 Trestného zákona a podľa § 288 ods. 1 Trestného poriadku bol žalobca odkázaný ako poškodený so svojím nárokom na náhradu spôsobenej škody na občianskoprávne konanie. Žalobcovi bol tento rozsudok doručený dňa 28.09.2007, preto najneskôr týmto dňom mu začala plynúť subjektívna premlčacia lehota, keďže týmto dňom sa dozvedel, že za škodu zodpovedá žalovaný a že mu vznikla škoda vo výške 3.266,28 Eur. Pri posudzovaní otázky, kedy sa poškodený dozvie o tom, kto za vzniknutú škodu zodpovedá, je rozhodujúci okamih, kedy zistí skutkové okolnosti rozhodujúce pre vymedzenie zodpovedného subjektu. (...) Subjektívna premlčacia doba začína plynúť vtedy, keď sa poškodený dozvie o tom, kto za vzniknutú škodu zodpovedá, teda keď zistí skutkové okolnosti rozhodujúce pre vymedzenie zodpovedného subjektu, k zisteniu ktorých skutkových okolností však môže dôjsť ešte pred rozhodnutím súdu o vine a treste zodpovedného subjektu. Žalobcovi teda mohla začať plynúť subjektívna premlčacia lehota i skôr než doručením rozsudku, ktorým bol žalovaný uznaný vinným a ktorým bol žalobca odkázaný na občianskoprávne konanie s uplatnením si náhrady škody voči žalovanému, ktorá skutočnosť však nič

nemení na správnom právnom závere okresného súdu, že najneskôr uvedená lehota začala plynúť doručením tohto rozsudku, v ktorom bol vymedzený nielen zodpovedný subjekt, ale i výška škody, ktorá mu mala byť protiprávnym konaním žalovaného spôsobená. Teda i keď za začiatok plynutia premlčacej doby, a to doby subjektívnej určil okresný súd až doručením rozsudku, rozhodol vecne správne, ak uviedol, že uvedená dvojročná subjektívna premlčacia lehota žalobcovi uplynula pred tým, než podal žalobu v tejto veci, a preto ak by sa aj žalobca dozvedel skutkové okolnosti rozhodujúce pre vymedzenie zodpovedného subjektu škôr, ako mu bol rozsudok doručený, subjektívna premlčacia lehota by uplynula ešte pred dňom 28.09.2009, ako ju ustálil okresný súd. Znalosť poškodeného o osobe škodcu sa viaže k okamihu, keď dostal informáciu, na základe ktorej si môže urobiť úsudok, ktorá konkrétna osoba za škodu zodpovedá (viď rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Cdo 82/2009). Z uvedeného teda vyplýva, že žalobca už predtým, než mu bol doručený právoplatný rozsudok o vine obžalovaného a teda o zodpovednosti žalovaného, mal vedomosť o tom už skôr, teda subjektívna dvojročná premlčacia lehota uplynula už pred dňom 28.09.2007, kedy bol žalobcovi rozsudok o vine žalovaného doručený. Ak teda okresný súd začal počítat plynutie subjektívnej premlčacej doby až od doručenia tohto rozhodnutia a súčasne dospel k tomu, že táto uplynula ešte pred podaním žaloby, nemožno mať za to, že by nárok žalobcu premlčaný nebol.

14. Z písomného podania žalobcu zo dňa 18.02.2022 je tiež zrejmé, že na Okresnom súde Lučenec bolo vedené aj exekučné konanie sp. zn. 22Er/159/2007, v ktorom sa oprávnený POHOTOVOSTĚ, s.r.o. domáhal voči povinnému JY. vymožená suma 98.640,- Sk (3.274,25 Eur) s prísl. a trov exekúcie. Exekúcia sa začala u súdneho exekútora Q. dňa 27.03.2007 doručením návrhu oprávneného na vykonanie exekúcie súdnemu exekútorovi. Exekúcia bola vykonávaná pod sp. zn. Z. a to na podklade exekučného titulu - rozsudku Stáleho rozhodcovského súdu zriadeného zriaďovateľovom Slovenská rozhodcovská, a.s. sp. zn. B. zo dňa 05.01.2007, ktorým bola priznaná pohľadávka žalobcu POHOTOVOSTĚ, s.r.o. proti žalovanému Q. vo výške 98.640,- Eur (3.274,25 Eur) s prísl. titulom zmluvy o úvere zo dňa 31.05.006. Exekúcia bola zastavená uznesením č.k. 22Er/159/2007-40 zo dňa 20.11.2012 v spojení s uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici č.k. 2CoE/126/2013-65 zo dňa 27.03.2013. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 02.06.2014. Následne ešte Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením sp. zn. 1Oboer/308/2014, 1OboE/171/2014 zo dňa 17.03.2015 konanie o odvolaní oprávnenej zastavil, návrh oprávnenej na prerušenie dovolacieho konania zamietol a dovolanie oprávnenej odmietol.

15. Žalovaný listom zo dňa 30.09.2020 právnenému predchodcovi žalobcu Q. oznámil že pohľadávka, ktorá vznikla zo zmluvy o úvere č. XXXXXXXX, nezanikla, návrh na vklad bude uvoľnený až po úhrade celkového dlhu, ktorý ku dňu 30.09.2020 eviduje žalovaný vo výške 29.275,30 Eur a sprievodné náklady vo výške 181,13 Eur spojené so zaslaním zmluvy na kataster.

16. Žiadosťou zo dňa 23.09.2021 a 25.10.2021 žiadal žalobca žalovaného o zabezpečenie výmazu poznámok a záložných práv z listov vlastníctva, keďže záložné práva súd premlčané, avšak bezúspešne.

17. Podľa § 137 CSP, žalobou možno požadovať, aby sa rozhodlo najmä o:

- a) splnení povinnosti,
- b) nároku na usporiadanie práv a povinností strán, ak určitý spôsob usporiadania vzťahu medzi stranami vyplýva z osobitného predpisu,
- c) určení, či tu právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem; naliehavý právny záujem nie je potrebné preukazovať, ak vyplýva z osobitného predpisu, alebo
- d) určení právnej skutočnosti, ak to vyplýva z osobitného predpisu.

18. Podľa § 52 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. (ďalej len „OZ“), spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

19. Podľa § 52 ods. 2 OZ, ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

20. Podľa § 52 ods. 3 OZ, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

21. Podľa § 52 ods. 4 OZ, spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

22. Podľa § 151a OZ, záložné právo slúži na zabezpečenie pohľadávky a jej príslušenstva tým, že záložného veriteľa oprávňuje uspokojiť sa alebo domáhať sa uspokojenia pohľadávky z predmetu záložného práva (ďalej len „záloh“), ak pohľadávka nie je riadne a včas splnená.

23. Podľa § 151e ods. 2 OZ, záložné právo k nehnuteľnostiam, bytom a nebytovým priestorom vzniká zápisom v katastri nehnuteľností, ak osobitný zákon neustanovuje inak.

24. Podľa § 151j ods. 1 OZ, ak pohľadávka zabezpečená záložným právom nie je riadne a včas splnená, môže záložný veriteľ začať výkon záložného práva. V rámci výkonu záložného práva sa záložný veriteľ môže uspokojiť spôsobom určeným v zmluve alebo predajom zálohu na dražbe podľa osobitného zákona, alebo domáhať sa uspokojenia predajom zálohu podľa osobitných zákonov, ak tento zákon alebo osobitný zákon neustanovuje inak.

25. Podľa § 100 ods. 1 OZ, právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

26. Podľa § 100 ods. 2 OZ, premlčujú sa všetky majetkové práva s výnimkou vlastníckeho práva. Tým nie je dotknuté ustanovenie § 105. Záložné práva sa nepremlčujú skôr, než zabezpečená pohľadávka.

27. Podľa § 101 OZ, pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

28. Podľa § 112 OZ, ak veriteľ v premlčacej dobe uplatní právo na súde alebo u iného príslušného orgánu a v začatom konaní riadne pokračuje, premlčacia doba od tohto uplatnenia po dobu konania neplynie. To platí aj o práve, ktoré bolo právoplatne priznané a pre ktoré bol na súde alebo u iného príslušného orgánu navrhnutý výkon rozhodnutia.

29. Podľa § 54a OZ, premlčané právo zo spotrebiteľskej zmluvy nemožno vymáhať a ani ho platne zabezpečiť; ustanovenie § 151j ods. 2 tým nie je dotknuté. Zmeniť obsah premlčaného práva zo spotrebiteľskej zmluvy, nahraďiť ho novým právom alebo obnoviť jeho vymáhateľnosť možno len na základe právneho úkonu dlžníka, ktorý o premlčaní vedel.

30. Podľa § 497 Obchodného zákonníka, zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

31. Na základe vykonaného dokazovania, po vyhodnotení všetkých dôkazov jednotlivo, ako aj v ich vzájomnej súvislosti, mal súd preukázané, že žaloba žalobcu je dôvodná.

32. Predmetom sporu bolo určenie, že záložné právo žalovaného na nehnuteľnostiach žalobcu neexistuje.

33. V prvom rade je nevyhnutné uviesť, že zmluva o úvere č. XXXXXXXX zo dňa 31.05.2006 bola uzatvorená podľa § 497 Obchodného zákonníka a je absolútnym obchodnom. S ohľadom na povahu zmluvných strán je zároveň zmluvou spotrebiteľskou, keďže veriteľ (dodávateľ, žalovaný) poskytol úver v rámci predmetu svojho podnikania a dlžník (právny predchodca žalobcu) ju za týmto účelom neprijal, a teda spĺňajú definíciu dodávateľa a spotrebiteľa podľa § 54 ods. 3 a 4 OZ. Vzhľadom na akcesorickú povahu záložného práva je za spotrebiteľskú zmluvu potrebné považovať aj zmluvu o záložnom práve.

34. V konaní nebolo sporné uzatvorenie zmluvy medzi právnym predchodcom žalobcu ako dlžníkom a žalovaným ako veriteľom dňa 31.05.2006, na základe ktorej bol dlžníkovi poskytnutý úver vo

výške 98.400,- Sk (3.266,28 Eur). Žalovaný nerozporoval, že v dôsledku omeškania dlžníka so splácaním úveru bol úver zosplatnený dňa 07.08.2006. Preukázané bolo tiež, že dňa 07.12.2006 bola medzi právnymi predchodcom žalobcu a žalovaným uzatvorená aj záložná zmluva, na základe ktorej bolo zriadené záložné právo na zabezpečenie pohľadávok záložného veriteľa zo zmluvy o úvere č. XXXXXXX. Záložné právo bolo zriadené na nehnuteľnostiach v katastrálnom území A. zapísaných na LV č. XX, XXX a XXX v podielovom spoluvlastníctve dlžníka. Nesporným tiež bolo, že žalobca je právnym nástupcom dlžníka z úverovej zmluvy Q. a nehnuteľnosti zapísané na LV č. XX, XXX a XXX. v k.ú. A. alobca nadobudol titulom dedenia po poručiťovi Q.

35. Žalobca sa domáha určenia neexistencie záložného práva na nehnuteľnostiach z dôvodu premlčania pohľadávok žalovaného zo zmluvy o úvere, ktoré malo nastať dňa 07.08.2009, aj premlčania práva na výkon záložného práva tým istým dňom. Žalobca vyzval žalovaného na výmaz záložných práv a poznámok z LV, avšak bezúspešne.

36. Žalovaný sa k otázke premlčania nevyjadroval, namietal však nedostatok naliehavého právneho záujmu žalobcu na určení neexistencie záložných práv, procesnú neprípustnosť takejto určovacej žaloby podľa § 137 CSP, ako aj nedostatok právomoci súdu rozhodovať o takomto nároku.

37. Vo vzťahu k argumentácii žalovaného považuje súd za potrebné v prvom rade uviesť, že sa nestotožňuje s námietkou žalovaného o nedostatku právomoci súdu na rozhodovanie o nároku, ktorý je predmetom sporu. Žalovaný tvrdí, že oprávnenie a z úradnej moci aj povinnosť skúmať, či žalobca prostredníctvom právneho zástupcu mohol nakladať s nehnuteľnosťou, patrí okresnému úradu, katastrálnemu odboru. Súdu nie je úplne zrejmé, či sa toto vyjadrenie žalovaného týka predmetnej veci, pretože v tomto spore sa nerieši otázka oprávnenia právneho zástupcu nakladať s nehnuteľnosťou žalobcu. Rovnako tak ako rezíduum vyjadrenia z inej právnej veci pôsobí ďalšie tvrdenie žalovaného, že „žalobca vo svojom vyjadrení poukazuje na skutočnosť, že mu patrí postavenie spotrebiteľa, od čoho odvodzuje aj skutočnosť, že záložná zmluva uzatvorená ako prostriedok zabezpečenia veriteľovej pohľadávky je neplatná.“, alebo že žalobca vo svojich podaniach tvrdí neplatnosť záložnej zmluvy ako prostriedku zabezpečenia veriteľovej pohľadávky, nakoľko žalobca nenamietal neplatnosť záložnej zmluvy, ale premlčanie pohľadávky žalovaného, ako aj samotného záložného práva. Rovnako tak žalobca neuvádzal, že skutočnosť, že zmluva má povahu formulárovej (adhéznej) zmluvy, ešte sama osebe nevytvára predpoklad, že zmluvu je potrebné posudzovať ako spotrebiteľskú.

38. Žalovaný uviedol, že záložné právo vzniká zápisom do katastra nehnuteľností po tom, čo rozhodnutie príslušného katastrálneho úradu nadobudne právoplatnosť. Záložné právo k nehnuteľnostiam sa zapisuje vkladom, ktorý má právotvorné účinky a súčasne ide o úkon okresného úradu, katastrálneho odboru, ktorý je miestnym orgánom štátnej správy a súčasne orgánom verejnej správy. Pre právnu úpravu katastra nehnuteľností je charakteristická zásada intabulácie, zásada verejnosti, zásada voľnosti, zásada legality atď., v dôsledku čoho nemožno mať pochybnosti o vedomosti žalobcu, že na nehnuteľnosti patriacej do jeho vlastníctva bolo zriadené záložné právo. Žalovaný tiež poukázal na skutočnosť, že odosielať páňovi H. upomienky a výzvy na úhradu dlžnej sumy, čo ignoroval.

39. V tejto súvislosti súd uvádza, že zakladať nedostatok právomoci súdu na rozhodovanie o žalobe žalobcu na tom, že záložné právo vzniká zápisom (vkladom) do katastra nehnuteľností, o ktorom rozhoduje katastrálny úrad, súd považuje za nedôvodné, nakoľko analogicky, aj vlastnícke právo vzniká vkladom do katastra nehnuteľnosti, ktoré je rovnako rozhodnutím katastrálneho úradu, a zrejme ani žalovaný nepochybuje, že rozhodovanie o určení, či tu vlastnícke právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem, nepochybne patrí súdu. Žalobcovi je tiež nepochybne známe, že na nehnuteľnostiach v jeho vlastníctve je zriadené záložné práva. Práve v tejto súvislosti sa domáha určenia, že toto právo neexistuje, teda že jeho nehnuteľnosti z dôvodu neexistencie nie sú záložným právom v prospech žalovaného zaťažené. Určenie, či tu právo je alebo nie je, patrí do právomoci súdu v civilnom sporovom konaní podľa § 3 CSP. Správnosť žalobného návrhu (petitu) domáhať sa určenia neexistencie záložného práva bola aprobovaná aj rozhodovacou činnosťou vyšších súdov (napr. rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 41Co/80/2019 zo dňa 20.02.2020).

40. Súd sa rovnako nestotožňuje s názorom žalovaného o procesnej neprípustnosti žaloby žalobcu, pričom žalobu v predmetnej veci subsumoval pod ustanovenie § 137 písm. c) CSP (nie ustanovenie § 137 písm. d) CSP). Takouto žalobou sa možno domáhať, aby sa rozhodovalo najmä o určení, či tu právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem. Podľa názoru súdu v tejto veci existuje naliehavý

právny záujem na podanej určovacej žalobe, pretože bez požadovaného určenia by bolo právne postavenie žalobcu neisté, tento je s ohľadom na námietku premlčania presvedčený o nemožnosti postihu svojho majetku (označených nehnuteľností) výkonom záložného práva zo strany žalovaného, pričom žalobca nemá inú možnosť ako zmeniť svoje postavenie, resp. postavenie žalovaného vo vzťahu k jeho nehnuteľnostiam. Možnosť realizácie záložného práva v prospech žalovaného vyplýva aj z príslušnej evidencie katastra nehnuteľností, v ktorej je záložné právo zapísané, keďže z uvedeného zápisu nevyplýva žiadne jeho obmedzenie. Z katastra nehnuteľností dokonca vyplýva oznámenie o začatí výkonu záložného práva žalovaným. Na ustálenie pozície žalobcu ako jediného a výlučného subjektu oprávneného disponovať s predmetnými nehnuteľnosťami a tým aj odstránenia možnosti realizácie záložného práva zo strany žalovaného k týmto nehnuteľnostiam vzhľadom na zápis o existencii záložného práva, súd považuje podanú žalobu za prípustnú a naliehavý právny záujem na požadovanom určení za daný. Žalobca podľa názoru súdu nemá inú možnosť ako stav svojich nehnuteľností vo vzťahu k zapísanému záložnému právu ustáliť a v príslušnom registri zmeniť, než práve na základe podanej žaloby. Bez požadovaného určenia totiž príslušný okresný úrad, katastrálny odbor zmeny vo svojej evidencii nevykoná.

41. Žalobca namieta premlčanie pohľadávky žalovaného, ako aj premlčanie výkonu záložného práva. Súd uvedené preskúmal a dospel k záveru, že námietka žalobcu bola uplatnená dôvodne.

42. Premlčanie je kvalifikované uplynutie času, v dôsledku ktorého je možné odvrátiť súdnu vymáhateľnosť vznesenou námietkou. V zmysle uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1MCdo 8/2008 zo dňa 31.07.2009 je „účelom právnej úpravy inštitútu premlčania v občianskoprávných vzťahoch, aby oprávnený subjekt (veriteľ) pod hrozbou sankcie premlčania uplatnil (vykonal) svoje právo v stanovenej premlčacej dobe - teda včas. Účinné vznesenie námietky premlčania práva znamená, že súd oprávnenej osobe nemôže premlčané právo priznať, keďže vznesením námietky premlčania zaniká nárok na autoritatívnu vynúiteľnosť uplatneného práva.“

43. Záložné právo má vo vzťahu k zabezpečenej pohľadávke akcesorickú povahu a nepremlí sa skôr ako zabezpečená pohľadávka. Je to v dôsledku vzájomnej previazanosti právneho vzťahu založeného zmluvou záložnou a zmluvou, na základe ktorej vznikla zabezpečená pohľadávka. Z uvedeného dôvodu bolo povinnosťou súdu preskúmať najskôr, či došlo k premlčaniu hlavného záväzku. V konaní nebolo sporné, že (predčasná) splatnosť pohľadávky žalovaného bola určená na deň 07.08.2006, čo vyplýva zo spisu Okresného súdu Lučenec sp. zn. 17C/170/2016, ako aj z nepopretých tvrdení žalobcu, ktoré súd preto považuje za nesporné. Žalovaný tvrdenia žalobcu o premlčaní tohto práva vôbec nepoprel, ani sa k nim nevyjadril. Premlčacia doba začala plynúť dňa 08.08.2006 a právo na zaplatenie pohľadávky sa premlčalo dňa 10.08.2009 (keďže posledný deň lehoty pripadol na sobotu 08.08.2009, posledným dňom lehoty je najbližší nasledujúci pracovný deň 10.08.2009).

44. Premlčaniu podlieha aj záložné právo, čo vyplýva z § 100 ods. 2 OZ a premlčí sa vo všeobecnej trojročnej premlčacej lehote v zmysle § 101 OZ. K premlčaniu záložného práva nemôže dôjsť skôr, ako by došlo k premlčaniu pohľadávky záložným právom zabezpečenej. V zmysle § 151j OZ bol žalovaný ako záložný veriteľ oprávnený začať s výkonom záložného práva prvým dňom omeškania žalobcu, resp. jeho právneho predchodcu so splnením záväzku zo zmluvy o úvere. Od nasledujúceho dňa po splatnosti úveru, t.j. od 08.08.2006 teda začala plynúť v zmysle § 101 OZ trojročná premlčacia doba na uplatnenie práva na zaplatenie zvyšku úveru, ako aj na uplatnenie výkonu záložného práva, a uplynula dňa 10.08.2009.

45. Ak by aj súd zohľadnil, že na tunajšom súde bolo vedené exekučné konanie sp. zn. 22Er/159/2007 a sporové konanie sp. zn. 17C/170/2016 (a teda že počas ich vedenia premlčacia doba spočívala podľa § 112 OZ), táto skutočnosť by v konečnom dôsledku nemala vplyv na záver o premlčaní práva žalovaného vrátane záložného práva. Pokiaľ ide o začiatok, beh a plynutie premlčacej doby, má súd za to, že trojročná premlčacia doba začala plynúť odo dňa nasledujúceho po vyhlásení predčasnej splatnosti úveru, teda dňa 08.08.2006. Ak by táto spočívala od 27.03.2007 (kedy podal oprávnený návrh na vykonanie exekúcie) do 02.06.2014 (kedy bolo exekučné konanie právoplatne zastavené), od 03.06.2014 začala zase plynúť, a následne opäť spočívala od 16.06.2016 (kedy sa na Okresnom súde Lučenec začalo konanie sp. zn. 17C/170/2016) do 05.06.2018 (kedy bolo konanie právoplatne skončené zamietnutím žaloby) a od 06.06.2018 teda začala znovu plynúť, uplynula by dňa 08.10.2018 (keďže

posledný deň lehoty pripadol na sobotu 06.10.2018, posledným dňom lehoty je najbližší nasledujúci pracovný deň 08.10.2018).

46. Námiетка premlčania záložného práva vznesená žalobcom bola preto dôvodná, pričom dlžníkom účinne vznesená námiетка premlčania bráni súdnej vymáhateľnosti premlčaného práva a okamihom jej vznesenia došlo k zániku nároku veriteľa - žalovaného na jej súdnu vymáhateľnosť.

47. Záverom súd poznamenáva, že i keď premlčané právo vo všeobecnosti pretrváva ako tzv. naturálna obligácia, nie je možné takýto záver bez ďalšieho aplikovať na záložné právo. Ku speňaženiu zálohu môže dôjsť na návrh záložného veriteľa. Ak však namietol záložný dlžník dôvodne premlčanie záložného práva, nie je tu možné úspešne zrealizovať tzv. naturálnu obligáciu spočívajúcu v možnosti uspokojenia zaistenej pohľadávky z výťažku speňaženia zálohu, nakoľko speňaženie zálohu na návrh záložného veriteľa tu nemôže byť realizované a dobrovoľné splnenie práva (nároku) na uspokojenie zaistenej pohľadávky z výťažku speňaženia zálohu záložným dlžníkom nie je pojmovo možné, k prijatiu premlčaného dluhu teda v tomto prípade, na rozdiel od záväzkových právnych vzťahov, už z povahy veci dôjsť nemôže. Preto neuplatnenie záložného práva žalovaným ako záložným veriteľom v premlčacej dobe, a dôvodne vznesená námiетка premlčania záložného práva zo strany žalobcu ako záložcu a záložným dlžníkom, má za následok, že žalovaný ako záložný veriteľ nemôže úspešne vykonať záložné právo, domôcť sa speňaženia zálohu, ani uspokojenia záložným právom zabezpečenej pohľadávky z výťažku zo speňaženia zálohu. Záložné právo tak už nie je spôsobilým právnym prostriedkom na uspokojenie zabezpečenej pohľadávky. Ústavnosť tohto právneho názoru potvrdil aj Ústavný súd Slovenskej republiky v náleze sp. zn. II ÚS 250/2011 zo dňa 8.12.2011. Ďalšia existencia záložného práva nemá zmysel, pretože je nezrealizovateľné. Preto zhodne so záverom Najvyššieho súdu Českej republiky v rozsudku sp. zn. 21Cdo 2185/2009 zo dňa 21.12.2010 súd mal za to, že sú splnené predpoklady pre to, aby určil, že nehnuteľnosti žalobcu nie sú zaťažené záložným právom v prospech žalovaného. Z týchto dôvodov v obdobných právnych veciach určili neexistenciu záložného práva nehnuteľnostiach aj iné súdy, napr. Okresný súd Humenné v rozsudku sp. zn. 6C 15/2013 zo dňa 13.6.2013 v spojení s potvrdzujúcim rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp. zn. 7Co 164/2013 zo dňa 24.2.2014, Okresný súd Dolný Kubín v rozsudku sp. zn. 10Csp/20/2018 zo dňa 17.07.2019 v spojení s potvrdzujúcim rozsudkom Krajského súdu v Žiline sp. zn. 10Co/250/2019 zo dňa 30.11.2020, Okresný súd Zvolen v rozsudku sp. zn. 17Csp/46/2016 zo dňa 07.05.2019 v spojení s potvrdzujúcim rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 41Co/80/2019 zo dňa 20.02.2020.

48. Z uvedených dôvodov súd žalobe žalobcu vyhovel a rozhodol tak, ako vyplýva z výrokovej časti toto rozsudku.

49. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

50. Podľa § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

51. Podľa § 262 ods. 2 CSP, o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

52. O nároku na náhradu trov konania rozhodol súd podľa § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP. Žalobca mal v spore plný úspech, preto má voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v celom rozsahu. O výške náhrady trov konania rozhodne súd po právoplatnosti rozsudku samostatným uznesením (§ 262 ods. 2 CSP).

Poučenie:

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie, ktoré sa podáva v lehote 15 dní odo dňa doručenia písomného vyhotovenia rozhodnutia, prostredníctvom Okresného súdu Lučenec, Ulica Dr. Herza 14, 984 37 Lučenec na Krajský súd v Banskej Bystrici, a to písomne.

Podľa § 363 CSP, v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 CSP, rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 CSP, odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 CSP, odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 365 ods. 3 CSP, odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 366 CSP, prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (Exekučný poriadok).